

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMJENO:	27.11.2025. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/23-8/17
VEZA:	
EPA:	484 XXVIII
SAPAGENICA:	PRILOG:

Broj: 27-11-1

Podgorica, 27.11.2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

n/r predsjedniku Andriji Mandiću

Na osnovu člana 148 poslovnika Skupštine Crne Gore, na **PREDLOG ZAKONA O SLOBODNOM PRISTUPU INFORMACIJAMA** podnosimo sljedeće amandmane:

AMANDMAN I

Član 1 stav 2, briše se.

Obrazloženje

Predlogom Zakona na ovaj način se, protivno Ustavu Crne Gore, ograničava njegova primjena.

Ustav Crne Gore u članu 51 stav 2 propisuje: "Pravo pristupa informacijama može se ograničiti ako je to u interesu: zaštite života; javnog zdravlja; morala i privatnosti; vođenja krivičnog postupka; bezbjednosti i odbrane Crne Gore; spoljne, monetarne i ekonomske politike".

Na ovaj način bi se uvela dodatna ograničenja prava na pristup informacijama u odnosu na ona koje Ustav propisuje. Čak bi primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama zavisila i od zakonodavstava drugih država, odnosno od njihovog načina pravnog regulisanja informacija nastalih radom obavještajno bezbjednosnog sektora, što je takođe u suprotnosti sa Ustavom.

Smatramo da ograničenja prava na pristup informacijama, koja su propisana u članu 17 Predloga Zakona, već pružaju dovoljne garancije zaštite i kontrole podataka koji iz

DEMOKRATSKA CRNA GORA

8. marta br. 72, Podgorica Kabinet: +382 (020) 662 397
Fax: +382 (020) 662 397 Mob: +382 (069) 342 045

opravdanih razloga ne mogu biti dostupni javnosti jer se istim štite interesi i bezbjednosti, i odbrane, kao i vanjske, monetarne i ekonomske politike.

Takođe, na ovaj način bi se omogućilo produženje loše prakse značajnog broja organa vlasti koji koriste član 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, da bi uskratili pravo na pristup informaciji, a da pri tom ne primjenjuju Zakon o slobodnom pristupu informaciji.

Naime, jezičkom analizom člana 1 stav 2 Predloga Zakona zaključuje se da ovi izuzeci predstavljaju apsolutni izuzetak od prava na pristup informacijama, dok odredbe člana 17 upućuju na suprotan zaključak, jer Zakon kaže da se pristup sličnim informacijama može ograničiti, što znači da ne mora, pa se ne može govoriti o apsolutnom izuzetku!

U članu 17 navodi se da organ vlasti može ograničiti pristup informaciji ako je to u interesu, između ostalog, bezbjednosti, odbrane, koja je označena odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka.

Dakle jasno je da je tu riječ o informacijama koje se mogu preklapati.

Takođe, bitno je istaći da je Ustavni sud Crne Gore jednoglasno donio Odluku o ukidanju odredbe člana 1 stav 2 tačka 2 Zakona o izmjenama i dopunama slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore”, 30/2017), koja je slične sadržine kao i odredba u sadašnjem Predlogu Zakona.

Naime, članom 1 stav 2 tačka 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama propisano je da se odredbe ovog Zakona ne primjenjuju na informacije za koje postoji obaveza čuvanja tajne, u skladu sa zakonom koji uređuje oblast tajnih podataka. Ustavni sud je, slijedeći praksu Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, o potrebnom nivou preciznosti zakona, koji se zahtijeva od domaćeg zakonodavstva, izraženu u predmetima *Huvig protiv Francuske* i *Centro Europa 7 S.R.L. i Di Stefano protiv Italije*, utvrdio da osporena odredba člana 1 stav 2 tačka 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ne zadovoljava zahtjev pravne sigurnosti i vladavine prava, iz odredaba člana 145 Ustava, u pogledu preciznosti osporene odredbe.¹

Ukazujemo da zakonska rješenja zemalja regiona ne predviđaju ovakvu vrstu ograničenja primjene zakona kojima se reguliše pravo na pristup informacijama (npr. Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja Republike Srbije).

¹

AMANDMAN II

Član 17 Predloga stav 1 tačka 1 alineja 1 mijenja se i glasi:

- javne funkcionere, kao i na sva lica koja su imala status javnog funkcionera od uvođenja zakonom propisane obaveze podnošenja izvještaja o prihodima i imovini, u vezi sa vršenjem javne funkcije, kao i prihode, imovinu i sukob interesa tih lica ili sa njim povezanih lica u smislu zakona kojim se uređuje sprječavanje korupcije, bez obzira na to da li su članovi zajedničkog domaćinstva,

Obrazloženje

Smatramo da je neophodno proširenje ove vrste ograničenja zaštite privatnosti za cijelo vrijeme postojanja obaveze podnošenja izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera imajući u vidu značaj obavljanja poslova javnih funkcionera i višegodišnje prakse nekontrolisanja ili selektivnog kontrolisanja njihovih prihoda i imovine, te postojanja očigledne nesrazmjere između njihovih prihoda i imovine sa njihovim stilom života, kao i stilom života njihovih porodica.

Opštepoznata je činjenica da značajan broj djece javnih funkcionera, odmah nakon sticanja punoljetstva, prestaje da bude član domaćinstva javnog funkcionera (a po stavu Agencije za sprječavanje korupcije time i prestaje obaveza podnošenja izvještaja za njih) i gotovo istovremeno su postajali vlasnici značajne imovine, za koju se ne može naći zakonito porijeklo. Ovakvim rješenjem bi javnosti bili dostupni podaci o svim prijavljenim prihodima i imovini javnih funkcionera i njihovih porodica.

Osim toga, odluke sudova su jasno ukazivale na potrebu za većim stepenom transparentnosti u pogledu imovine, poreskih obaveza i drugih podataka vezanih za javne funkcionere. (presude Upravnog suda Crne Gore U.br. 3184/20, U.br.1606/20...)

Takođe ovakvo rješenje je bilo predviđeno ranijim Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama 42 Vlade Crne Gore.

AMANDMAN III

Član 17 Predloga, stav 1 tačka 7 mijenja se i glasi:

7) zaštita poreske tajne u skladu sa zakonom, osim ako je poreski obveznik organ vlasti, javni funkcioner, kao i lice koje je imalo status javnog funkcionera od uvođenja zakonom propisane obaveze podnošenja izvještaja o prihodima i imovini ili sa njim povezano lice u smislu zakona kojim se uređuje sprječavanje korupcije bez obzira na to da li su članovi zajedničkog domaćinstva.

Obrazloženje

Kao kod Amandmana II

AMANDMAN IV

Član 29 Predloga stavovi 3 i 4 mijenjaju se i glase:

Po zahtjevu za pristup informaciji koja sadrži podatak koji je označen stepenom tajnosti organ vlasti rješava po prethodnoj saglasnosti organa vlasti koji je odredio tajnost podatka.

U slučaju iz stava 3 ovog člana organ vlasti koji je odredio tajnost podatka dužan je da, u roku od deset dana od dana prijema zahtjeva za davanje saglasnosti, organu vlasti koji rješava o zahtjevu za pristup informaciji dostavi odgovarajući akt.

Obrazloženje

Usvajanjem zakonskog rješenja iz Predloga dovelo bi do pravne situacije da je za odobravanje pristupa za sve informacije koje su označene stepenom tajnosti **isključiva nadležnost za odlučivanje upravo organa vlasti koji je odredio stepen tajnosti.**

Smatramo da to uvodi centralizaciju odlučivanja i izostanak potpune ocjene osnovanosti određivanja tajnosti iz ugla nadležnosti drugog organa vlasti, što može dovesti do neprepoznavanja ili neopravdanog neuvažavanja preovlađujućeg javnog interesa u pojedinim slučajevima.

Takođe, u pojedinim slučajevima organ vlasti specijalizovan za određena pitanja može, u kontekstu trenutnih okolnosti i važećih regulativa u toj oblasti, potpunije i kvalitetnije sprovesti test štetnosti od organa koji je sa određenim ciljem ranije odredio stepen tajnosti određenoj informaciji.

Prema tome, smatramo adekvatnijim rješenje koje je postojalo u dosadašnjim zakonima, prema kom se tražilo izjašnjenje organa koji je odredio stepen tajnosti i dostavljanje odgovarajućih akata (član 16, stavovi 3 i 4 sada važećeg Zakona).

AMANDMAN V

Član 35, stav 3 tačka 2 Predloga briše se

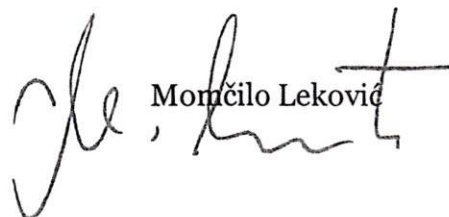
Obrazloženje

Polazeći od činjenice da je sprovođenje testa štetnosti i javnog interesa gotovo pravilo u postupku za donošenje odluke po zahtjevu za slobodan pristup informacijama, što je predviđeno i članom 19 Predloga, smatramo da predloženo uvođenje mogućnosti

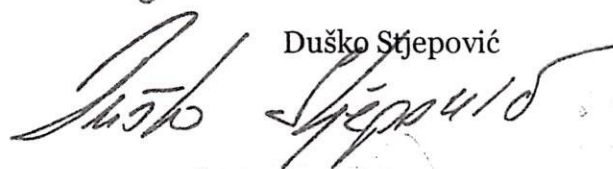
produženja roka za donošenje odluke za još osam dana u slučajevima kada je potrebno sprovesti test štetnosti i javnog interesa zapravo derogira prirodu postupka o pravu na pristup informacijama kao hitnog.

Osnovni rok za odlučivanja o zahtjevu za pristup informacijama je 15 dana, kako je definisano stavom 1 člana 35 Predloga, pa mogućnost produženja roka za još osam dana predstavlja neopravdano dugo produženje, koje postaje mogućnost za značajan broj zloupotreba i odugovlačenje postupka.

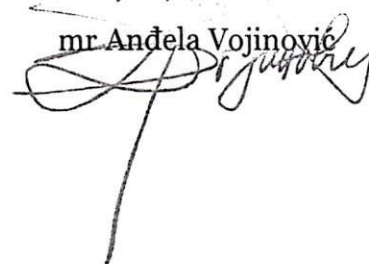
POSLANICI

Momčilo Leković

Duško Stjepović

mr. Anđela Vojinović